

श्री संत सेवालाल महाराज, पोहरादेवी  
ता. मानोरा जि. वाशिम या तीर्थक्षेत्राच्या  
आराखड्यातील अतिरिक्त निधीच्या  
विकास कामांना सुधारित प्रशासकीय  
मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन  
ग्राम विकास विभाग  
शासन निर्णय क्रमांक: तीर्थवि-२०२३/प्र.क्र.२६८/भाग-३/यो-११  
बांधकाम भवन, २५ मझबान पथ  
फोर्ट, मुंबई ४०० ००१  
दिनांक : २४ जानेवारी, २०२४

**वाचा:-**

- १) ग्रामविकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: तीर्थवि-२०१७/प्र.क्र.७८/ योजना-६,  
दि. २२ नोव्हेंबर, २०१७.
- २) ग्रामविकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: तीर्थवि-२०१२/प्र.क्र. ४१/ योजना- ६,  
दि.०८ मार्च, २०१९
- ३) ग्रामविकास विभागाचे पत्र क्र. तीर्थवि-२०१९/प्र.क्र.४१ (भाग१)/यो-६. दि. २२/१०/२०२१
- ४) ग्रामविकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: तीर्थवि-२०१९/प्र.क्र.११५/योजना- ६,  
दि. १० जानेवारी, २०२३.
- ५) जिल्हाधिकारी, वाशिम यांचे क्र.जिनिसवा/संसअ/पव्य/८७६/२०२३, दि. ०३.११.२०२३  
रोजीचे पत्र.
- ६) नियोजन विभाग शासन निर्णय क्रमांक तीक्षेवि-२०१५/प्र.क.६/१४४४, दि. ४ जून २०१५.
- ७) मा. मुख्य सचिव यांचे अध्यक्षतेखालील उच्चाधिकार समितीच्या दि. ९ नोव्हेंबर, २०२३  
रोजी झालेल्या बैठकीचे इतिवृत्त.
- ८) मा. मुख्यमंत्री यांचे अध्यक्षतेखालील राज्यस्तरीय शिखर समितीच्या दि. १३ डिसेंबर,  
२०२३ रोजी झालेल्या बैठकीचे इतिवृत्त.

**प्रस्तावना :-**

श्रीसंत सेवालाल महाराज, पोहरादेवी, जि.वाशिम या तीर्थक्षेत्राच्या विकास आराखड्यास  
संदर्भाधीन क्र.०१ च्या शासन निर्णयान्वये रक्कम रु.२५.०० कोटी रक्कमेची प्रशासकीय मान्यता  
देण्यात आली. त्यानंतर संदर्भाधीन क्र.०२ येथील शासन निर्णयान्वये रु.७५.०० कोटी रक्कमेची  
सुधारीत प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती. तदनंतर संदर्भिय क्र.०४ येथील शासन  
निर्णयानुसार रु.१६७.०९ लक्ष इतक्या रक्कमेची सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती.

आता दि.०३.११.२०२३ रोजीच्या संदर्भित पत्र क्र.०५ अन्वये जिल्हाधिकारी, वाशिम यांच्याकडून या आराखड्यातील सुचविलेल्या कामातील बदलामुळे आराखड्यात रु.२३०.६५ कोटीची अतिरिक्त वाढ होऊन, एकूण रु.३९७.७४ कोटी इतक्या रक्कमेचा सुधारीत प्रस्ताव प्राप्त झाला आहे.

०२. सदर आराखड्याकरीता अतिरिक्त निधीच्या एकूण रु.२३०.६५ कोटी इतक्या किंमतीच्या कामांच्या प्रस्तावास व खर्चास नियोजन विभाग शासन निर्णय क्रमांक तीक्षेवि-२०१५/प्र.क्र.६/का-१४४४, दिनांक ४ जून २०१५ मधील तरतुदीनुसार मा. मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखालील उच्चाधिकार समिती व मा.मुख्यमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखालील राज्यस्तरीय शिखर समितीने मान्यता दिली आहे. त्यानुसार सदर आराखड्यातील रु.२३०.६५ कोटी एवढ्या अतिरिक्त अंदाजपत्रकीय किंमतीच्या कामांना सुधारीत प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

#### शासन निर्णय :-

"जिल्हाधिकारी, वाशिम यांनी सादर केलेल्या व राज्यस्तरीय समित्यांनी मान्यता दिलेल्या श्रीसंत सेवालाल महाराज, पोहरादेवी, जि.वाशिम या तीर्थक्षेत्रास यापूर्वी रु.१६७.०९ कोटी निधीस प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली असून आता आराखड्यातील कामे पूर्ण करण्यासाठी एकूण रु.३९७.७४ कोटी ( रु. तीनशे सत्त्याणव कोटी चौ-याहत्तर लक्ष फक्त ) इतक्या निधीच्या कामांना उच्चाधिकार समिती व शिखर समितीने दिलेल्या निर्देशांचे पालन करण्याच्या अटीच्या राहून सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे". तपशिलवार विवरणपत्र जोडण्यात आले आहे.

०२. जिल्हाधिकारी, वाशिम यांनी सदर कामे पूर्ण करताना उपरोक्त संदर्भाधीन शासन निर्णय क्र. ०१, ०२, ०३ व ०४ मध्ये नमूद अटी-शर्ती व त्यामध्ये दिलेले संबंधित निर्देश व प्रचलित नियम लागू राहतील.

०३. सदर कामांच्या अंदाजपत्रकास सक्षम प्राधिकाऱ्यांची तांत्रिक मंजूरी असल्याची व बांधकामासाठी आवश्यक जागा ग्रामपंचायत/जिल्हा परिषद मालकीची आहे, याची जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील कार्यकारी समितीने खात्री करून पुढील कार्यवाही करावी.

०४. सदर कामांचा त्यांनी वेळोवेळी आढावा घेऊन कामावर देखरेख ठेवावी व कामांचा भौतिक प्रगती अहवाल व खर्चाची माहिती विहित मुदतीत सादर करावी. तसेच, जिल्हाधिकारी, वाशिम यांनी या योजनेकरिता झालेल्या/ होणाऱ्या खर्चाचा आढावा घेऊन महालेखापाल कार्यालयातील खर्चाशी ताळमेळ घेऊन त्यामध्ये तफावत राहणार नाही, याबाबत दक्षता घ्यावी.

०५. जिल्हास्तरीय कार्यकारी समितीने कामांच्या अंमलबजावणीसाठी संबंधित कार्यान्वयन यंत्रणांशी समन्वय साधावा व कामे विहित कालावधीत पूर्ण होण्यासाठी आवश्यक त्या उपाययोजना कराव्यात.
०६. याबाबत प्राप्त होणाऱ्या निधीकरिता जिल्हा नियोजन अधिकारी / सहाय्यक जिल्हा नियोजन अधिकारी, वाशिम यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच जिल्हाधिकारी, वाशिम यांना नियंत्रक अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
०७. केंद्रीय निवडणूक आयोग व राज्य निवडणूक आयोग यांनी घोषित केलेल्या निवडणुकीच्या कार्यक्रमांमुळे स्थानिक आचारसंहितेचा भंग होणार नाही, याबाबत जिल्हाधिकारी, कार्यालय वाशिम यांनी दक्षता घ्यावी.
०८. त्याचप्रमाणे सर्व संबंधितांचे लक्ष या विभागाच्या शासन निर्णय दि.१६/११/२०१२ कडे वेधण्यात येत असून पशुहत्त्या व अंधश्रद्धा वाढीला प्रोत्साहन देणाऱ्या तीर्थक्षेत्रांना निधी वितरीत केला जाणार नाही. सबब, संबंधित तीर्थक्षेत्रस्थानी असे प्रकार शासनाच्या निदर्शनास आल्यास योग्य ती कार्यवाही केली जाईल व शासकीय अनुदान थांबविले जाईल.
०९. उपरोक्त कामांवरील खर्च मागणी क्र.एल ०३, २५१५ इतर ग्रामविकास कार्यक्रम १९६, जिल्हापरिषदांना सहाय्य (००) (०९) ग्रामीण भागातील यात्रास्थळांच्या विकासासाठी विशेष कार्यक्रम श्रीसंत सेवालाल महाराज, पोहरादेवी, जि.वाशिम (२५१५ २५८४) (कार्यक्रम) ३१ सहाय्यक अनुदाने या लेखाशिर्षाखाली सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षाच्या मंजूर तरतुदीतून भागविण्यात यावा.
१०. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०१२४११३९२६८४२० असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(का.गो. वळवी)  
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

- १) मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य मलबार हिल, मुंबई,
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मुख्यमंत्री यांचे कार्यालय, मंत्रालय, मुंबई.

- ३) मा. मंत्री, (वित्त) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ४) मा. मंत्री, ग्रामविकास, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ५) महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, १/२, महाराष्ट्र, मुंबई/ महाराष्ट्र-२ नागपूर.
- ६) महालेखापाल, लेखा व परिक्षा, १/२, महाराष्ट्र, मुंबई/ महाराष्ट्र-२ नागपूर.
- ७) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- ८) मा. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) मा. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) मा. प्रधान सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) विभागीय आयुक्त, आयुक्त कार्यालय, अमरावती विभाग, अमरावती.
- १२) जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, वाशिम.
- १३) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, वाशिम.
- १४) मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, वाशिम.
- १५) अधिक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, वाशिम.
- १६) जिल्हा कोषागार अधिकारी, वाशिम.
- १७) नियोजन विभाग (का. १४७४ / १४४४) मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १८) वित्त विभाग (व्यय - १५, अर्थसंकल्प- १६/१७), मंत्रालय, मुंबई ३२.
- १९) कक्ष अधिकारी, कार्यासन क्र. वित्त-७, वित्त-१, वित्त-८, ग्राम विकास विभाग
- २०) निवड नस्ती (का. यो-६), ग्रामविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

शासन निर्णय क्र.तीर्थवि-२०२३/प्र.क्र.२६८/भाग-३/यो-११, दि.२४ जानेवारी, २०२४ सोबतचे विवरणपत्र					
(रु. कोटी)					
अ क्र	मुख्य प्रशासकीय मान्यता दिलेले कामाचे नाव	मुख्य प्रशासकीय मान्यता	द्वितीय सुधारीत प्रशासकीय मान्यता रु.१६७.०९ कोटी	अतिरिक्त प्रस्तावित कामे	तृतीय सुधारीत प्रशासकीय मान्यता रु.३९४.७४ कोटी
१	२	३	४	५	६
१	भक्त निवास इमारतीचे बांधकाम करणे. (८ Guest Rooms, १ Dormitory Block, Poli Chouki, Open Hall & L&B Toilets)	१.४०३३	७.१४	प्रदर्शन केंद्राचे परिसरात वाढीव ६४ रुम फर्निचर व इतर सुधिसह + २ डॉरमेटरी (Dormitory) प्रसाधन गृहासह व ग्रीन बिल्डींग संकल्पनेसाठी, संत सेवालाल महाराज स्मारक ध्वज	१०.६६
२	प्रवेशद्वार व आवार भिंतीचे बांधकाम करणे (Compound wall ८७६m. And Entrance Gate)	०.२८५७	३.६३	९७० मी. परकोट व त्यावरील परिक्रमा मार्ग व ३ भव्य प्रवेशद्वार	८.९६
३	प्रदर्शन केंद्राचे बांधकाम करणे (Museum Building Area=३०००० Sq.ft.) सौर उर्जा यंत्रणेसह	८.८४१०	४३.११	प्रदर्शन केंद्राचे बांधकाम करणे (११५००० चौ.फुट) व २६ मी. उंचीचे	४९.६३
४	अंतर्गत रस्ते बांधकाम करणे (Walkway)	०.८३५४	८.००	अंतर्गत रस्ते (With White Topping)	३०.२६
५	बगीचा, तांडा व सुशोभीकरण करणे (Landscaping Area Trees Instant Lawn ९८६ Sq.ft.)	०.८०००		पेव्हिंग ब्लॉक, गार्डन, लँड स्केपिंग, ट्रेडीशनल व्हिलेज (बंजारा व्हिलेज)	
६	वाहनतळ व्यवस्था करणे (Paving & Parking)	०.१२५०		वाहनतळ व्यवस्था (With White Topping)	
७	खुले सभागृहाचे बांधकाम करणे	१.६०७७	०.००	ओपन डॉरमेटरी ४ नग ४००० भक्तांसाठी राहण्याची व्यवस्था प्रसाधन गृहासह	०.००

८	सार्वजनिक प्रसाधन गृह बांधणे	०.२०००	०.००	सार्वजनिक प्रसाधनगृहे (१०० Toilets & ५० Bath Rooms) पाण्याच्या टाकीसह व सेप्टिक टाकीसह.	०.००
९	पोलीस चौकी बांधणे	०.०५००	०.००	--	०.००
१०	झाडे लावणे व संवर्धन करणे (Trees & Plantation)	०.००००	०.००	५००० झाडे लावणे तारेचे कुंपणासह व ५ वर्ष निगराणीसह (Tree Plantation)	०.००
	<b>एकूण किंमत (अ)</b>	<b>१४.१४८१</b>	<b>६१.८८</b>		<b>९९.५१</b>
ब) १	विद्युतीकरणासाठी तरतूद			अंतर्गत व बाह्य विद्युतीकरण, उद्वाहन, हायमास्ट, रोहीत्र संच, फायर फाईटींग, पथदिवे, साऊंड सिस्टीम, लाईटींग, वॉटरपंप, वातानुकुलीन यंत्रणा, सी.सी.टि.व्ही. व्यवस्था.	
	अ) बाह्य विद्युतीकरण	०.७०७४	२५.००		२८.२५
	ब) अंतर्गत विद्युतीकरण	१.५५६३			
	महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादीत	०.६२००	०.६२		१.०५
२	पाणीपुरवठा व मल निस्सारण व्यवस्था	१.४१४८	०.००	पाणीपुरवठा व मलनिस्सारण व्यवस्था ही बाब वरील क-१ व क-२ मध्ये अंतर्भूत आहे	०.००
३	अंतर्गत सजावटीकरण करणे	१.४१४८	२३.०१	प्रदर्शन केंद्र इमारतीसाठी अंतर्गत सजावट अकॉस्टिक्स, फर्निचर डिजीटल डिस्प्ले इत्यादी.	१२९.५६
	<b>एकूण किंमत (ब)</b>	<b>५.७१३३</b>	<b>४८.६२</b>		<b>१५८.८६</b>
क) १	पाणी-पुरवठा टाकी, पंप घर इत्यादी बांधकामे करणे	०.३०००	५.३०	पाणी पुरवठा टाकी, इत्यादी बांधकामे करणे.	५.३०
२	सांडपाणी शुद्धीकरण केंद्र व घनकचरा व्यवस्थापन करणे.	०.३०००	०.००	मलनिस्सारण व्यवस्था (STP)	०.००
३	पाणी पुनर्भरण व्यवस्था करणे.	०.०५००	१.७४	रेन वॉटर हार्वेस्टिंग	०.२५

४	वातानुकुलीत यंत्रणा बसविणे	०.३०००	०.००	वातानुकुलीत यंत्रणा बसविणे ही बाब वरील ब-१ मध्ये अंतर्भूत आहे.	०.००
५	सोलर सिस्टीम बसविणे	०.००००	६.००	प्रदर्शन केंद्राच्या परिसरात सोलर सिस्टीम बसविणे	२१.००
६	मंदिर/ यात्रा परिसरात जनसुविधा केंद्र व फिरते प्रसाधन गृहाची व्यवस्था करणे.	०.१५००	०.७५	मंदिर/ यात्रा परिसरात जनसुविधा केंद्र व फिरते प्रसाधन गृहाची व्यवस्था करणे.	२.००
७	वास्तुविशारद सेवा शुल्क (३.००%-अ+ब साठी)	०.६३८२	१.९३	वास्तुविशारद सेवा शुल्क (३.००% -अ+ब-३ साठी + १२% GST)	७.७०
	<b>एकूण किंमत (क)</b>	<b>१.७३८२</b>	<b>१५.७२</b>		<b>३६.२५</b>
ड-१	चाचणी अहवाल खर्च (१.५०%)	०.२१२२	१.२१	चाचणी अहवाल खर्च (१.५०%)	४.४२
२	विमा खर्च (१.००%)	०.१४१५	१.२०	विमा खर्च (१.००%)	२.९५
३	आकस्मिक खर्च (४%)	०.५६५९	४.८१	आकस्मिक खर्च (४%)	११.७८
४	सेंटेज खर्च (५%)	१.०६३८	६.०१	सेंटेज खर्च (५%)	१४.७३
५	G.S.T.	०.००००	२१.६४	G.S.T.	५३.०४
६	भाववाढ व वास्तुशास्त्रीय प्रक्रियासाठी तरतूद	१.४१५०	६.००	भाववाढी साठी	१४.७३
७	तृतीय पक्षाकडून चाचणी खर्च(०.५०%)	०.००	०.००	तृतीय पक्षाकडून चाचणी खर्च(०.५०%)	१.४७
	<b>एकूण किंमत (ड)</b>	<b>३.३९८४</b>	<b>४०.८७</b>		<b>१०३.१२</b>
	<b>एकूण अंदाजीत किंमत (अ+ब+क+ड)</b>	<b>२४.९९८०</b>	<b>१६७.०९</b>		<b>३९७.७४</b>